

Mare de Déu del Roser. MDG 691

Mare de Déu del Roser

MDG 691

Fitxa tècnica

Material: talla de fusta d'álber (*populus alba*) policromada i daurada
Cronologia: segle XVII-XVIII
Dimensions: 80,5 x 37,5 x 24 cm
Número inventari: NR 691

Iconografia de la Mare de Déu del Roser

La mare de Déu del Roser és una de les diverses advocacions de la Verge Maria. El nom prové del mot *rosar*, que tant fa referència a la planta, el roser, com al rosari en català medieval. Els rosaris primitius s'elaboraven en cercles amb roses, com a oferiment a la mare de Déu. La devoció del Roser es caracteritza per ser una unió de tres elements devocionals: el rosari, santa Maria i les roses. Segons la iconografia, la mare de Déu del Roser porta normalment un rosari a les mans i una vestimenta que sol anar guarnida de roses.

Les primeres imatges són de finals del segle XV, quan apareixen les primeres confraries del Roser, que es van anar popularitzant gràcies als dominics, els quals s'apoderen de la devoció, la reformen i l'expandeixen per tot el món catòlic; la contrareforma va allisar el terreny perquè això fos així. La devoció del Roser era molt important en l'àmbit privat, on es compartia en família i es passava el rosari abans d'anar a dormir. Una de les celebracions més importants de les confraries del Roser era la festivitat del Roser de Maig i la festa del Roser del 7 d'octubre, instituída després de la batalla de Lepant, la victòria de la qual fou atribuïda a l'ajut d'aquesta mare de Déu. Tradicionalment, s'invocava: "Verge santa del Roser, féu que en aquesta casa no hi hagi ni poc ni massa, però sí el just per viure bé."

Descripció

Escultura de fusta policromada de la mare de Déu del Roser dempeus amb el nen Jesús coronat al seu braç esquerre. La verge es dreça damunt una peanya quadrada. Les dues figures han estat tallades en un sol bloc de fusta d'álber, fusta tova i lleugera. Al bloc s'hi han adherit fragments per fer volums com el braç dret, l'infant Jesús i els vols del vestit, que atorguen una naturalitat pròpia del barroc.

L'escultura representa la mare de Déu del Roser com si estigués en moviment. Les línies corbes, els plecs de la túnica arrambats a la figura, el vol de la capa, el peu esquerre lleugerament endavant fan la impressió d'equilibri inestable, com si hagués estat capturada en un moment fugaç d'acció. La verge té un rostre amable, amb ulls grans i expressius, ametllats, que eviten la mirada, amb unes celles perfilades que arrodoneixen el rostre encarnat amb galtes rosades i un somriure que transmet pau. Els cabells de la mare de Déu són llargs, sobresurten del vel, rinxolats, lliures i naturals. La túnica presenta motius vegetals amb roses vermelles i blanques, símbol de l'amor i la fidelitat; es lliga a la cintura amb un llaç, i s'arrossega i s'estén per damunt la peanya, de manera que només deixa veure la punta de les sabates. La capa de la verge està subjectada al centre del pit amb una agulla romboïdal. Intuïm que la verge devia portar arracades, potser originals, i nimbe. A la mà dreta devia sostenir algun atribut, actualment perdut, probablement el rosari. Aquest realisme i naturalitat contrasten amb la figura del nen Jesús, en una postura forçada i hieràtica, frontal, que dona vitalitat i força a l'escultura. La túnica de l'infant també està guarnida amb elements florals, però no tan rics; lligada a la cintura amb el mateix tipus de llaç que la verge, li arriba fins als peus descalços. L'infant Jesús portava corona, però només en resta un petit bocí. La policromia de les vestimentes imita les robes amb brodats dels segles XVI i XVII. Està aplicada sobre una capa de preparació blanca que n'accentua els colors. La túnica, el mocador del cap i l'interior de la capa de la verge s'han fet amb la tècnica de l'estofat: aplicant color sobre pa d'or per raspar-lo i deixar l'or a la vista. La part exterior de la capa és daurada amb decoració floral senzilla amb punxonada. Els plecs de la roba i els gestos de les figures creen uns efectes lluminosos que formen zones de llum i ombra.

La base de l'escultura podria tractar-se d'una plata sobredaurada, un efecte que s'obté amb l'aplicació d'una laca sobre la superfície metal·litzada; té una decoració incisa amb punxonada. L'escultura ha sofert mutilacions o cops en els dits de la mà dreta de la mare de Déu, en el fragment del cap i corona del nen Jesús, en el braç dret i la mà esquerra del nen, i en els dits del peu dret de l'infant. També presenta una esquerda vertical que recorre l'escultura de dalt a baix i que s'observa per la part posterior de la imatge. En general, es troba en un bon estat de cohesió interna. Restaurada per Gemma Planas Torrents sota la coordinació de Josep Paret Pey, del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, el 2018.

Procedència

L'escultura forma part de l'antic fons del Museu de Granollers, on consta en el registre del 1946 amb el número (a-): Escultura NR 691. En el llistat transcrit del Servicio de Defensa del Patrimonio Artístico Nacional del Ministerio de Educación Nacional, signat pel Sr. Montagud, dels objectes d'art dipositats en el Museu de Granollers des de 18 de juliol de 1936 fins al 13 de juliol de 1939, hi consta com una talla de la verge del Roser, provinent d'una casa particular. Per tant, cal relacionar-la amb el fons d'art ingressat al museu gràcies a la tasca de salvaguarda del patrimoni durant la Guerra Civil. La fotografia que acompanya el registre ja mostra la talla amb les mutilacions que observem avui dia.

Setembre de 2019

El balcó